

HÄLSO *tecken*

VALEXTRA

REGIONVALET I ÖSTERGÖTLAND

Det är du som väljer

Emil Broberg (V), Marie Morell (M), Per Larsson (KD), Kaisa Karro (S), Kerstin Sjöberg (C), Agneta Niklasson (MP), Alexander Höglund (L), Richard Svensson (SD).

Gör din röst hörd i Östergötland!

Söndagen den 11 september är det val. Då är det din tur att göra din röst hörd, antingen genom att gå till vallokalen eller genom att förtidsrösta. Oavsett vad du väljer så är det viktigt att du är med och röstar. I regionvalet har du möjlighet att säga vilken politisk inriktning du vill att Region Östergötland ska ha de kommande fyra åren. Region Östergötlands största uppdrag handlar om hur hälso- och sjukvården och tandvården ska se ut i länet, men regionen har även ansvar för kollektivtrafiken och regionala utvecklingsfrågor. Politikens roll är att sätta ramar, avgöra vilka satsningar som ska göras och ha en övergripande blick

över verksamheten. Det är även politiker som beslutar om regionskatten och budgeten. Hur ser framtidens vård ut och hur ska Östergötland utvecklas så att det är attraktivt att bo och leva här?

Det är invånarnas röst som bestämmer vilka partier som ska få inflytande över de beslut som tas.

I Sverige har vi historiskt ett högt valdeltagande i våra allmänna val. Det visar att vi har en hög grad av demokrati där medborgarna väljer sina företrädare. Det är något vi ska vara stolta över.

För oss är det viktigt att så många som möjligt är med och röstar, oavsett var du bor eller vilken bakgrund du har. I den här tidningen kan du ta del av vad

respektive parti vill åstadkomma och på Region Östergötlands webbplats regionostergotland.se hittar du mer information. Läs och bestäm dig för det parti du gillar mest och glöm inte att rösta. ■

Emil Broberg, gruppledare för Vänsterpartiet
Alexander Höglund, gruppledare för Liberalerna
Kaisa Karro, gruppledare för Socialdemokraterna
Per Larsson, gruppledare för Kristdemokraterna
Marie Morell, gruppledare för Moderaterna
Agneta Niklasson, gruppledare för Miljöpartiet
Kerstin Sjöberg, gruppledare för Centerpartiet
Richard Svensson, gruppledare för Sverigedemokraterna

Du väljer dem som styr

När du röstar i regionvalet är du med och påverkar bland annat hälso- och sjukvård, tandvård, kultur, besöksnäring, kollektivtrafik och näringsliv i Östergötland. Du är med och bestämmer vilka partier som ska styra i regionfullmäktige de kommande fyra åren.

Regionfullmäktige är regionens "riksdag", Region Östergötlands högsta beslutande organ. Till exempel beslutar regionfullmäktige om regionskatt, budget, mål och strategier. Regionfullmäktige sammanträder fem gånger om året. I dag finns åtta partier representerade i regionfullmäktige; Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Vänsterpartiet. Tillsammans har de 101 ledamöter. Nu är det Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet som tillsammans styr Region Östergötland.

Fångar upp vårdbehov

Under regionfullmäktige arbetar regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionutvecklingsnämnden och trafik- och samhällsplaneringsnämnden. Regionstyrelsen är Region Östergötlands "regering" som leder och samordnar regionens verksamheter. Hälso- och sjukvårdsnämnden fångar upp invånarnas behov av hälso- och sjukvård, skriver avtal med vårdgivare och beslutar om vårdens omfattning och innehåll. Regionutvecklingsnämnden ansvarar för den regionala utvecklingen och arbetar för att göra regionen mer attraktiv att bo, leva och arbeta i. Nämnden arbetar med områden som näringsliv, kultur och miljö, folkhälsa och internationell samverkan. Trafik- och samhällsplaneringsnämnden har det övergripande ansvaret för att leda, utveckla och följa upp kollektivtrafiken i länet. Frågor som rör samhällsplanering ingår också i uppdraget.

Att driva Region Östergötlands verksamheter under ett år kostar omkring 22 miljarder kronor. Den största delen, runt 70 procent, används till hälso- och sjukvård och den övriga delen går till kollektivtrafik, forskning och utveckling, utbildning och regional utveckling. Kostnaden för regionens verksamheter finansieras främst av skatt som invånarna i Östergötland betalar och av statsbidrag. ■

Regionen ansvarar för att ge invånarna en bra hälso- och sjukvård och tandvård.

Östgötatrafiken ägs av Region Östergötland.

Danslinjen på Lunnevad folkhögskola ingår i regionens verksamhet.

Öppna möten

Regionfullmäktiges möten är öppna för alla och direktsänds på regionostergotland.se och på Youtube. På Youtube kan du också se tidigare möten, sök på Regionfullmäktige Östergötland.

Tre frågor till partierna

Hur ska ni få pengarna att räcka till allt och samtidigt utnyttja resurserna på bästa sätt?

Centerpartiet
Med bättre samordning, nya arbetssätt, ny teknik i kombination med bra arbetsmiljö och utveckling för alla vårddyrken, nyttjas resurserna bäst inom hälso- och sjukvården. När människor mår bra minskar lidandet och behovet av vård, därför ska vi jobba förebyggande. Fler i arbete och fler arbetade timmar ger skatteintäkter. Viktigt att gemensamma resurser används klokt, med stor respekt för det arbete som ligger bakom varje inbetald skattekrona, till bästa nytta. Då behövs både offentlig verksamhet, civilsamhället och livskraftiga företag i hela länet för att bidra till samhällsnytta.

Kristdemokraterna
En av världens viktigaste resurser är våra medarbetare. Som medarbetare i vården ska man kunna ha ett hållbart arbetsliv för att orka ett helt yrkesliv, kombinerat

med ett fungerande familjeliv. Här behövs schematidsmodeller som ger möjlighet till återhämtning. Det ska också löna sig mer att arbeta obehagliga arbetstider. Att använda vårdens resurser effektivt handlar även om rätt person på rätt plats. Idag finns så kallad vårdnära service, där servicetjänster runt patienter och vårdpersonal utförs av andra yrkesgrupper. Det är positivt, men kan utvecklas ytterligare genom vårdserviceteam.

Liberalerna
Offentlig sektor och politiken överlag måste ta ett omtag kring sin ekonomi.
Alldeles för mycket pengar rinner iväg till felaktiga saker, och till annat än där resurserna kommer till maximal nytta. Liberalerna vill genomföra en ekonomisk genomlysning för att säkerställa att varje skattekrona används där den ger mest nytta. I kärnverksamheten, det vill säga till tillgänglig och bra hälso-

och sjukvård. Vi vill genomföra en nollbasbudgetering, som innebär att man nollställer budgeten och prövar varje kostnad så den verkligen gynnar vår kärnverksamhet. Vi har många förslag på detta område!

Miljöpartiet

För att få pengarna att räcka till måste de användas på bästa sätt. Miljöpartiet anser även att mer pengar till vården måste tillföras via ökade statsbidrag. Det behövs för att bygga upp den nära vården och satsa ännu mer på vårdcentralerna. Vården måste arbeta smartare och använda mer av ny teknik. Artificiell intelligens för att ställa diagnos är ett exempel. Brist på personal skapar sämre vård men också ökade kostnader. Fler måste välja att jobba i vården. Genom klimatsmarta inköp värnas både miljö och ekonomi. Hälsofrämjande insatser är också viktigt för att undvika onödiga sjukhusbesök.

Moderaterna

Grunden för en bra välfärd byggs av människor och företag som tillsammans skapar de resurser som behövs för en trygg hälso- och sjukvård för alla. Men resurserna kommer aldrig kunna vara oändliga, prioriteringar görs hela tiden och det är behovet som ska styra. För att utnyttja resurserna på bästa sätt måste vi aktivt arbeta med att minska administrationen till förmån för patientnära arbete, men också våga tänka nytt. Digitala lösningar och ny teknik är inte lösningen på alla utmaningar, men kan frigöra resurser och tid för den vård som förutsätter ett fysiskt personligt möte.

Socialdemokraterna

Vården ska finnas där när du behöver den, oavsett hur stor plånbok du har. Vårdens medarbetare behöver fler kollegor och därför behöver

vården få mer resurser. Minst lika viktigt är att de pengar som vi tillsammans avsatt för vård går till just vård och inte till privata vinster. Får vi förtroendet att fortsätta leda regionen kommer vi göra det lättare att få hjälp utanför sjukhusen, till exempel på sin vårdcentral, genom regionens digitala vårdcentral eller i hemmet. Genom tidiga insatser och hälsofrämjande arbete kan vi förbättra folkhälsan hos östgötarna och förebygga fler sjukdomar.

Sverigedemokraterna

Genom att fördela resurser korrekt så får vi pengarna att räckta till alla de satsningar som behöver

genomföras. Sverigedemokraterna ser i nuläget inte någon anledning till att, exempelvis, höja skattesatsen i regionen utan vi vill röra oss med befintliga resurser. Vi ser att det idag sker en hel del felprioriteringar i Region Östergötland som inte premierar våra patienter, arbetskollegor eller samhället i stort. Exempelvis budgeterar vi för att ta bort vård som kan anstå för illegala invandrare, vilket både skulle vara en besparing för Region Östergötland och minska viljan för illegal vistelse.

Vänsterpartiet

Sjukvården behöver mer resurser. Annars kommer vi inte klara framtidens vård. Vi behöver fler vårdplatser och fler sjuksköterskor. De senaste åren har regionen lagt miljarder på banken samtidigt som de styrande partierna sparar in på sjukvården. Det är en galen politik. De skattemedel som östgötarna betalar in ska användas till en bättre sjukvård.

Samtidigt måste vi sluta att privatisera och sälja ut vår sjukvård. Våra skattemedel behövs i vården. Inte i fickorna på riskkapitalister. Marknadsvården måste avskaffas! Här är Vänsterpartiet det enda partiet som man verkligen kan lita på!

Vad vill ni göra för att alla invånare ska få den vård de behöver när de behöver den?

Centerpartiet

Mer Nära vård, tillgänglig fysiskt och digitalt. Det ska gå lätt att nå vården genom telefon eller chatt. En stärkt primärvård med fast vårdkontakt ger trygg samordnad vård i vardagen, viktigt vid många sjukdomar och skörhet. Vi vill se en snabb första kontakt vid psykisk ohälsa och stärka samverkan med elevhälsan för tidiga insatser för unga. Det ska finnas valfrihet och privata vårdgivare, kvaliteten är alltid viktigast. Stärkt förlossningsvård och barnmorskeledd mödravård vill vi se. Mobila team och ambulans i hela länet, det ska finnas god vårdmöjlighet också långt från sjukhus.

Kristdemokraterna

KD vill ha ett statligt huvudmannaskap för vården. En gemensam organisation i stället för 21 olika, så att vård kan ges på lika villkor till hela befolkningen. I väntan på att det ska bli verklighet behöver bland annat primärvården stärkas genom generösare

öppettider på vårdcentralerna. Vi tror också att det behövs fler läkare på vårdcentralerna, både allmänläkare och specialistläkare. För att säkra en snabb och tillgänglig vård i hela Östergötland vill vi investera i en ambulanshelikopter till vår sjukvårdsregion, så att exempelvis en strokepatient i skärgården kan få snabb och effektiv vård.

Liberalerna

Först och främst säkerställa så att skattepengarna verkligen används just till hälso- och sjukvård, och inte till byråkrati och organisatorisk översvullnad. Sjukvården måste alltid sättas först, och ha högsta prioritet. En mycket högt prioriterad fråga för oss i Liberalerna är att alla ska få en egen fast läkare på sin vårdcentral. På detta sätt ges man en kontakt och väg in i vården som känner dig, dina behov och din hälso- och sjukvårdshistorik. En fast läkare för varje patient som kan bli sammanhållande för ens vård och vårdkontakter är centralt för kontinuiteten, närheten och tryggheten. >

Tre frågor till partierna

Vad vill ni göra för att alla invånare ska få den vård de behöver när de behöver den?

Miljöpartiet

Vi behöver se till att personalen i vården har så goda arbetsvillkor som möjligt. Att vi har tillräckligt med personal som trivs och kan göra ett bra jobb är den viktigaste faktorn för att skapa en tillgänglig och god vård för alla som behöver vård. Men det behövs också ny teknik och nya arbetssätt, mer av vård på distans och mobila lösningar. Vården måste finnas nära medborgaren. Miljöpartiet vill särskilt lyfta jämställdhet och prioritera kvinnors sjukvård och hälsa. Vi vill förstärka barnmorskekontinuiteten före, under och efter förlossning och stötta våldsutsatta i nära relationer.

Moderaterna

Vårdköerna har vuxit sig allt för långa i Östergötland under Socialdemokraternas tid vid styret och situationen är ytterst ansträngd. Som östgöte ska man vara trygg i att få vård när man behöver den, men med långa köer till allt från cancervård till BUP är så inte fallet.

För att kunna kapa köerna till vården måste vi framför allt satsa på vårdens viktigaste resurs – medarbetarna. Det handlar bland annat om förbättrad arbetsmiljö, fler karriärvägar och god löneutveckling. Men också att det måste löna sig mer att arbeta på obekvämt arbetstid, därför vill vi höja OB-tillägget.

Socialdemokraterna

För oss är det en självklarhet att alla östgötar ska känna trygghet i att vården finns där när du behöver den, ingen ska behöva vara orolig för att inte få vård. När man ringer 1177 ska man vara trygg

med att snabbt komma i kontakt med vården och få hjälp. Medarbetarna är vår viktigaste tillgång för att nå dit. Vi ska anställa och utbilda fler. Satsningar på vidareutbildningar för barnmorska och specialistsjuksköterska samt projekt för mentorskapsprogram är några exempel. Vi har gjort riktade lönesatsningar, om vi får förnyat förtroende att leda regionen så kommer vi att fortsätta med det.

Sverigedemokraterna

Idag har vi enorma vårdköer inom hälso- och sjukvården. Detta påverkar såväl våra patienter som anställda negativt och belastar vården i många avseenden. Sverigedemokraterna vill avsevärt förbättra barn- och ungdomspsykiatrin genom att bland annat införa en ny åldersgrupp kallad ”unga vuxna”, i syfte att förbättra övergången mellan BUP till Vuxenpsykiatrin. Vi vill även öka antalet vårdplatser till BUP. Vi vill även genomföra en mängd åtgärder som ämnar till att förbättra kommunikationen mellan olika aktörer inom hälso- och sjukvården, kommun, skola, socialtjänst och samhället i stort.

Vänsterpartiet

Vi behöver fler vårdplatser och fler sjuksköterskor. Vårdcentralerna måste stärkas och förlossningsvården måste förbättras. Detta kan vi inte uppnå om vi ska fortsätta med besparingar i sjukvården. Vi behöver fler sjuksköterskor och de behöver en bättre arbetsmiljö och bra betalt. Annars kommer vi aldrig få ordning på sjukvården i Östergötland! Därför satsar Vänsterpartiet 100 miljoner på höjda löner för sjuksköterskor och undersköterskor.

Vad vill ni göra för att Östergötland ska vara en bra plats att arbeta, bo och leva på?

Centerpartiet

Varje plats ska utvecklas utifrån sina förutsättningar med offentlig och kommersiell service inom rimliga avstånd, med företag och jobb på landsbygd och i stad för en grön och trygg vardag. Tillgång till bredband är en viktig grund. Gröna

näringslivet är en del av lösningen för ett cirkulärt hållbart samhälle. Vi vill stärka samverkan med kommuner och näringslivet, med utbildningar på olika nivå, med utvecklad digital undervisning och fler utbildningsplatser. Fler barn och ungdomar ska få delta i kulturskapande, vi vill öka tillgång till museer, musik och teater. Vi ger kraft till varje människa.

Kristdemokraterna

För Kristdemokraterna är det viktigt att det ska vara möjligt att bo och leva i hela Östergötland, inte bara i städerna. Vi vill forma en region som erbjuder goda livsvillkor, vilket skapas bland annat genom möjligheter till en bra utbildning och förutsättningar att få arbete eller starta företag. Att kunna ta del av ett rikt kulturutbud och aktivt friluftsliv är också viktiga pusselbitar. Dessutom arbetar vi för att Östergötland ska ha en kollektivtrafik som gör det möjligt att resa smidigt både inom länet och över länsgränserna, såväl i staden och som på landsbygden.

Liberalerna

Bra sjukvård, pålitlig kollektivtrafik, dynamiskt näringsliv och ett spännande fritids- och kulturutbud ska i symbios göra Östergötland attraktivt, för både människor och företag. På landsbygden är det viktigt att bussarna fortsätter att gå och vår kollektivtrafik måste bli mer landsbygdsvänlig framöver. Region Östergötland behöver också bidra med insatser för att det ska skapas fler jobb, och för att fler personer ska lämna bidragsberoende. Huvudfokuset i Region Östergötland behöver sättas där det hör hemma, på fler kollegor i vården och trygghet i att det finns en vårdplats när du behöver den.

Miljöpartiet

Vi vill att regionen går i spetsen för att ställa om Östergötland i hållbar riktning. Det innebär att länet når de nationella klimatmålen, att vi har en god beredskap för kriser, exempelvis pandemier och krig och att regionens verksamheter levererar god vård, goda kommunikationer och ett bra kulturutbud. Regionen ska också driva på för välplanerade samhällen, främja ett rikt näringsliv som skapar sysselsättning i länet och se till att olika aktörer i samhället samverkar för invånarnas bästa. Regionens verksamheter ska ta ett stort socialt ansvar och bidra till att skillnader i hälsa minskar.

Moderaterna

För att Östergötland ska fortsätta att utvecklas behöver människors möjlighet till entreprenörskap, utbildning och arbete sättas än mer i fokus. Den som satsar på sin idé ska ha lätt att verka i Östergötland. Det är genom fler företagare och växande företag som jobben växer fram och drömmar kan förverkligas. För Moderaterna är det av yttersta vikt att hela regionen, stad som land, ska leva.

God tillgång till kollektivtrafik, liksom möjligheter till kultur och ett aktivt idrotts- och friluftsliv är viktiga faktorer för vår regions attraktivitet och något vi vill arbeta ännu mer med.

Socialdemokraterna

Hur mycket vi tjänar, var vi bor, vårt kön, var vi kommer ifrån och vilken utbildning vi har. Det är exempel på saker som påverkar vår hälsa och vår livslängd. För oss socialdemokrater är det självklart att du ska kunna leva ett gott liv oavsett vem du är. Därför måste klyftorna minska i

samhället. Östergötland ska fortsatt vara ett län fyllt av kultur, upplevelser och aktiviteter. Vi ska se till att vår region fortsätter att utvecklas genom att stödja företagande, utveckling och forskning. Det ska finnas goda förbindelser som knyter ihop länet, inte minst för att möta klimatförändringarna.

Sverigedemokraterna

För att Östergötland ska vara en bra plats att bo, leva och arbeta på så behövs fungerande infrastruktur och kollektivtrafik. Utan fungerande kollektivtrafik i såväl stad om landsbygd så hindrar man personer från att söka sig till Östergötland. Ytterligare en aspekt för att vara en attraktiv region är att kulturen finns tillgänglig oavsett vart man bor och att näringslivet, skola och vård gemensamt arbetar för att skapa en trygg miljö i hela Östergötland. Genom detta skapas en ökad samhörighet och en ökad trygghetskänsla i Östergötland, detta kommer att bidra till att fler bosätter sig i länet.

Vänsterpartiet

Man måste kunna bo och leva i hela Östergötland. Det innebär att välfärden ska vara till för alla östgötar, inte bara de som bor i städerna eller har gott om pengar.

Kollektivtrafiken måste fungera i hela regionen och inte bara i städerna. Vi måste också se till att sjukvården finns tillgänglig för alla. Då kan vi inte låta privata vårdföretag styra var det ska finnas vårdcentraler eller hur vi ska arbeta. Vi måste också bidra till att klimatanpassa hela samhället med investeringar i energi och omställning av vår industri. Det är bara så vi kan klara av framtidens utmaningar!

Ledamöterna från de åtta partierna i regionfullmäktige i Region Östergötland.

Dags för regionval i Östergötland

Söndagen den 11 september 2022 är det val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige.

Du röstar i regionvalet med den ljusblå valsedeln.

Du kan rösta i vallokal på valdagen eller förtidsrösta tidigast den 24 augusti. Ta med röstkortet som skickas hem till alla med rösträtt.

För information om valet, gå in på Valmyndighetens webbplats, val.se och Länsstyrelsen Östergötland, lansstyrelsen.se/ostergotland

Läs mer om hur Region Östergötland styrs på regionostergotland.se under Demokrati och insyn. Du kan också följa Region Östergötland på Facebook, LinkedIn och Instagram.

Vart fjärde år
är det val till
regionfullmäktige.

